

**ЛЕКСИКО-СТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ ВЕРБАЛІЗАЦІЇ
ВТОРИННИХ СВІТІВ ФЕНТЕЗИ: ПЕРЕКЛАДОЗНАВЧИЙ АСПЕКТ**

Оксана ШАПОШНИК (Херсон, Україна)

Стаття присвячена дослідженню лексико-стилістичних засобів вербалізації вигаданих вторинних світів фентезі, наявність яких у текстах даного жанру постає інваріантною ознакою на рівні хронотопу. В результаті контекстуального аналізу англомовних текстів фентезі Й. Колфера і М. Баклі та їх українських перекладів встановлено, що лексичними одиницями, які підкреслюють реалістичність вигаданих світів фентезі, постають хронотопні маркери, зокрема маркери реального часу і маркери фантастичного часу; жанрово-марковані елементи, що сприяють реалістичності зображеного вторинного світу; та інші лексичні одиниці, у тому числі у персонажному контексті. Перекладознавчий аналіз оригіналів і перекладів текстів демонструє труднощі відтворення зазначених лексико-стилістичних одиниць, способи і прийоми перекладу, ступінь еквівалентності / адекватності цих одиниць у перекладі; пропонуються шляхи досягнення адекватності перекладу з урахуванням семантики вихідних одиниць, контексту і ширше – жанру тексту. Серед проаналізованих в перекладознавчому аспекті лексико-стилістичних одиниць зустрічаються okazіоналізми, які в текстах фентезі функціонують в якості квазіреалій – одиниць, інваріантних для цього жанру.

Ключові слова: фентезі, вторинний світ, квазіреалія, okazіоналізм, хронотоп, хронотопні маркери, жанрово-марковані елементи, переклад.

Статья посвящена исследованию лексико-стилистических средств вербализации вымышленных вторичных миров фэнтези, наличие которых в текстах этого жанра является инвариантным признаком на уровне хронотопа. В результате контекстуального анализа англоязычных текстов фэнтези Й. Колфера и М. Бакли, а также их украинских переводов установлено, что лексическими единицами, которые подчеркивают реалистичность вымышленных миров фэнтези, являются хронотопные маркеры, в частности маркеры реального времени и маркеры фантастического времени; жанрово-маркированные элементы, которые подчеркивают реалистичность изображенного вторичного мира; и другие лексические единицы, в том числе в персонажном контексте. Переводоведческий анализ оригиналов и переводов текстов демонстрирует трудности воссоздания указанных лексико-стилистических единиц, способы и приемы перевода, степень эквивалентности /

адекватности переводов с учетом семантики единиц исходного текста, с учетом контекста и шире – жанра текста. Среди проанализированных в переводоведческом аспекте лексико-стилистических единиц встречаются окказионализмы, которые в текстах фэнтези функционируют в качестве квазиреалий – единиц, инвариантных для этого жанра.

Ключевые слова: фэнтези, вторичный мир, квазиреалия, окказионализм, хронотоп, хронотопные маркеры, жанрово-маркированные элементы, перевод.

The article highlights the investigation of lexical and stylistic means of imaginary secondary worlds' verbalization in fantasy texts. The presence of these lexical units in texts is the invariant feature of this genre at the chronotopical level. The contextual analysis of the English texts of fantasy by E. Colfer and M. Buckley and their Ukrainian translations is carried out. As a result lexical units that accentuate believability of imaginary secondary worlds of fantasy have been found out. They are chronotopical markers, specifically real time markers and fantastic time markers; also genre marked lexical units that accentuate believability of a secondary world; and other lexical units in personage context particularly but not exclusively. Translational analysis of the source texts (ST) and the target texts (TT) reveals difficulties which appear while rendering the denoted lexical and stylistic units, exposes translational procedures and techniques, and defines the degree of equivalency / adequacy of these units in translation. In the article the ways of producing an adequate translation are suggested with account of meaning of ST lexical units, their contexts and finally the genre of the text. Among the denoted lexical and stylistic units analyzed in the article there are nonce words studied from translational perspective. Nonce words are invariant lexical units for fantasy genre and are used in texts as realias-quaz, toponyms-quaz, charactonyms etc. As a rule nonce words prove to be difficult for rendering inasmuch as one should consider their meaning, actual objects they refer to, also stylistic nuances as well as a form. The invariant genre elements of fantasy that serve for adequate TT are determined in chronotopical, personage, lexical and semantic contexts. For adequate rendering of fantasy texts it's necessary not to substitute realias-quaz and genre marked lexical units for unmarked lexical units and vice versa as it leads to the destruction of the author's message and may bring changes into lexical and semantic context as well as into chronotopical one.

Key words: *fantasy, secondary world, realia-quaz, nonce word, chronotope, chronotopical markers, genre marked lexical units, translation.*

Обов'язковою жанровою ознакою фентезі на рівні хронотопу постає репрезентація вторинного фантастичного світу. Створений авторовою уявою фентезійний світ, попри суттєві розбіжності з існуючими законами природи та

уявленнями із сучасної картини світу, виглядає напрочуд реалістичним. Невід'ємним елементом цього світу виступає магія.

Реалістичність вторинного світу фентезі досягається за рахунок представлення всього комплексу його культурних надбань, історії розвитку, географії, породженими авторовою уявою. Серед найважливіших складових фантастичного світу – міфологія, вигадана автором або запозичена з міфосистеми певного народу/ів, мова, літературна спадщина, традиції, вбрання, ритуали, обряди, забобони тощо.

Оскільки атрибути ірреального світу фентезі вигадані автором, неіснуючі в реальності, то й лексико-стилістичні засоби для їх номінації – почасти okazіональні. При перекладі цих одиниць необхідно враховувати особливості їх побудови і функціонування, а також авторів задум, контекст, і що найважливіше – жанрову приналежність тексту, його фентезійну природу. Дослідивши лексико-стилістичні засоби вербалізації вторинних світів фентезі з перекладознавчої точки зору можна дійти висновків загалом про труднощі й специфіку відтворення у перекладі жанрових ознак фентезі.

Питання вивчення та розмежування реального та фантастичного часопростору в художньому тексті торкаються у своїх роботах дослідники А. Ф. Папина, З. Я. Тураєва, І. Я. Чернухіна [10; 13; 14] та ін. Висвітленню особливостей хронотопу фентезі присвячені розвідки вітчизняних дослідників Т. В. Жаданової, О. С. Леоненко, М. Назаренка [4; 8; 9], а також зарубіжних – О. М. Ковтун, Ф. Мендельсон, М. Ніколаєвої, В. Шамякіної [5; 20; 21; 15] та ін. На часі питання перекладу фентезі відзначаються актуальністю, й у вітчизняній науковій площині ця проблематика більш детально вивчається в розвідках перекладознавців М. В. Бережної, Н.В. Глінки, А.Є. Потапової, О. В. Ребрія [2; 3; 11; 12] та ін.

Мета статті полягає у вивченні з перекладознавчої точки зору лексико-стилістичних засобів, які окреслюють вигадані вторинні світи у текстах фентезі, забезпечують їх реалістичність, а в ширшому значенні – сприяють втіленню інваріантних жанрово-стилістичних ознак на всіх рівнях тексту.

Матеріалом розвідки слугують вихідні тексти (далі – ВТ) з циклу Й. Колфера «*Artemis Fowl*» й «*Artemis Fowl. The Arctic Incident*» і ВТ з циклу М. Баклі «*The Sisters Grimm*»: «*The Fairy-tale Detectives*» та тексти їх перекладів (далі – ПТ), виконаних О. Мокровольським.

У результаті проведеного контекстуального аналізу текстів, які слугують матеріалом дослідження, та їх перекладів, ми дійшли висновку, що одним із засобів вербалізації реального й ірреального часопростору фентезі постають **хронотопні маркери** реального та фантастичного світів.

Маркери реального часу, які втілюються у видо-часових формах дієслів, хронологічних позначках, лексемах з семантикою темпоральності та ін., не становлять труднощів при відтворенні у ПТ фентезі. Однак особливої уваги з точки зору перекладу потребують маркери фантастичного часу.

Маркерами фантастичного часу можуть бути лексичні одиниці з темпоральною семантикою, і, відповідно, цю вихідну семантику необхідно передати у ПТ. Для цього можливо застосувати власне переклад, якщо у мові перекладу (далі – ПМ) наявний узуальний еквівалент, або ж вдасться до креативних засобів перекладу на кшталт комбінованої реномінації чи контекстуальної заміни. Зважаючи на особливості цільової аудиторії досліджених текстів дитячого фентезі, перекладачу бажано уникати окремого застосування транскрибування / транслітерування, оскільки вони ускладнюють розуміння трансляту читачами.

Згідно із сюжетом, у вторинному світі ВТ «*Artemis Fowl*» та «*Artemis Fowl. The Arctic Incident*» міфічні створіння для поповнення своїх чарівних сил повинні виконувати особливий ритуал, однією з умов якого виявляється період часу, коли місяць у повні. Отже, у тексті це становить ознаку фентезійного часу. Підтвердження цьому знаходимо у ВТ, а саме у рядках сакральної для міфічних істот книзі: *From the earth thine power flows, Given through courtesy, so thanks are owed. Pluck thou the magick seed, Where **full moon**, ancient oak and twisted water meet* <...> [18, с. 64], що у ПТ відтворюється у такий спосіб: *Сила твоя від землі йде, вливається в тебе, Їй за дарунок віддячити треба. В **повню***

до закруту річки прийди, Плід чарівний ти під дубом столітнім знайди <...> [6, с. 78]. Хронотопний маркер *full moon* транскодується за допомогою словникового відповідника *повня*, що у даному випадку виявляється адекватним варіантом перекладу, адже передає семантику вихідного словосполучення та хронотопні ознаки ВТ.

Подекуди цей маркер фентезійного часу частково нівелюється при перекладі. Проаналізуємо фрагмент ВТ: *Though she had never admit it, another possible cause for Holly's irritability was the Ritual. She'd been meaning to perform it for several moons now, but somehow there just never seemed to be time* [18, с. 32] та його відтворення у ПТ: *Одначе її кепський настрій мав і ще одну (можливу) причину, хоча сама Холлі категорично це заперечила б. Ритуал. Ось уже котрий місяць вона збирається його виконати і ніяк не збереться* [6, с. 42]. У фрагменті йдеться про ті ночі, коли місяць у повні, що дозволяє ельфам та іншим представникам раси міфічних істот виконувати особливий ритуал. Натомість, через багатозначність українського іменника *місяць* як *небесного тіла* та як *періоду часу*, вірогідніше за все у читачів ПТ реалізується саме останнє значення іменника. Таким чином, нівелюється маркер художнього часу, а саме *повний місяць* або *місяць у повні*. У даному фрагменті перекладачу необхідно удатися до прийому конкретизації, аби адекватно відтворити вихідну семантику, оскільки збереження особливостей фентезійного хронотопу ВТ постає обов'язковим при перекладі текстів даного жанру.

Певного коментарю у зв'язку з дослідженням хронотопних маркерів фентезі потребує лексема *a klick*, яка зустрічається у ВТ «*Artemis Fowl*» та «*Artemis Fowl. The Arctic Incident*» [18, с. 46, 83, 124; 19, с. 3]. Цей okazіоналізм за графічною формою схожий на узуальну лексему *a click*, що серед іншого означає *кляцання, клік*, а також *кілометр* в американському варіанті англійської мови [16]. За відсутності авторських коментарів до ВТ, які часто зустрічаються у текстах фентезі, напевно невідомо, яке значення вкладає автор у цей okazіоналізм. За контекстом уживання зрозуміло, що лексема *a klick* у ВТ означає міру довжини при визначенні відстані. У ВТ зазначається: *That should*

*see you past the first hundred **klicks**, then you're on your own* [18, с. 46], *Moving north at about eighty **klicks** an hour* [18, с. 83]; у ПТ відтворюється так: *Першу сотню **клаців** промчиш на ньому, а далі рухатимешся вже самотійно* [6, с. 58] та відповідно: *Рухається в північному напрямку зі швидкістю близько вісімдесяти **клаців** на годину* [6, с. 100]. Таким чином, відкидаючи можливість елементарної друкарської помилки, можна визначити, що *a klick* – це okazіоналізм, який у ВТ фентезі виконує функцію квазіреалії на позначення міри довжини. Однак, на жаль, ця величина невідома, і у ВТ відсутні будь-які порівняння з реальними величинами.

З точки зору передачі цього okazіоналізму в ПТ, питання викликає не тільки обраний спосіб перекладу, але й перекладацький варіант *клац*. Також цікаво, що у перекладі першого тексту з циклу Йоуна Колфера okazіоналізм *klicks* відтворюється як *клаци*, а у другому тексті – *кілометри*. Наприклад, речення ВТ «*Artemis Fowl. The Arctic Incident*»: *The search crew had carried him from a ravine three **klicks** south of a harbor on a makeshift tarpaulin stretcher* [19, с. 3] відтворено у ПТ як *Пошуковці виявили його в яру за три **кілометри** на південь і хуменько принесли до бухти на саморобних брезентових ношах* [7, с. 9].

Ураховуючи наведені спостереження, необхідно відмітити таке: по-перше, для відтворення okazіоналізму *a klick* у ПТ перекладачеві необхідно удатися до прийому контекстуальної заміни та віднайти варіант перекладу, який, можливо, був би okazіональним, проте упізнавався би за графічною чи фонетичною формою як величина довжини. Саме такий шлях обрав автор ВТ, змінивши графічну форму узуальної лексеми *a click* на okazіоналізм *a klick*. По-друге, якщо перекладач мав намір відтворити okazіональну лексему оригіналу *a klick* як своєрідну квазіреалію фентезі – *клац*, яка, аналогічно до ВТ, означає міру довжини, потрібно пояснити у ПТ, або у виносці до ПТ, що саме означає лексема *клац*. Позаяк у цьому варіанті перекладу не актуалізується семантика довжини. І по-третє, у ПТ другої частини з циклу Й. Колфера «*Artemis Фаул. Місія в Арктику*» okazіоналізм *a klick* відтворено як *кілометр* [7, с. 9]. Хоча

перекладач у цьому випадку знівелював ознаку оказіоналізму, перекладацький варіант *кілометр* загалом вважається прийнятним, оскільки є зрозумілим. Важливо також, аби в усіх ПТ цього циклу вживався однаковий варіант перекладу для лексеми *a klick*.

Отже, ми доходимо висновку стосовно специфіки відтворення у ПТ хронотопного контексту фентезі, зокрема маркерів художнього часу та простору. Адекватне відтворення хронотопних маркерів реального і фантастичного світів слугують створенню ефекту вірогідності, правдивості зображеного, що, у свою чергу, відповідає особливостям жанрового інваріанту фентезі.

Оскільки у текстах фентезі конструювання вторинного світу можливе лише за умови наявності його міфології, історії, географії, культури, а також міфологічних персонажів, відповідно, у тексті функціонують лексичні одиниці, які певним чином називають або характеризують ці аспекти. Вони визначаються нами як **жанрово-марковані елементи, що сприяють реалістичності зображеного вторинного світу фентезі.**

Прикладом слугує словосполучення *the magical words* [18, с. 27], яке адекватно відтворено варіантом *чарівна мова* [6, с. 36]. Використання перекладацького прийому генералізації у даному випадку виявляється цілком виправданим. По-перше, згідно з контекстом у ВТ і справді мається на увазі у цілому мова цієї спільноти міфічних істот, а не розрізнені слова. В оригіналі: *Fully aware that he was probably the first human in several thousand years to decode the magical words...* [18, с. 27], у ПТ: *Цілковито усвідомлюючи, що це ж він, Артемід, перший з людей і вперше за кілька тисяч літ розшифрував цю чарівну мову...* [6, с. 36].

По-друге, інваріантною ознакою жанру фентезі постає широке історико-географічне тло вторинного світу та комплекс культурних надбань, невід'ємною складовою якого виявляється мова (квазімова), що загалом слугує реалістичності зображеного. Таким чином, ужитий варіант перекладу *чарівна*

мова експлікує у ПТ жанрові ознаки фентезі, а тому вважається цілком адекватним.

Також на позитивну оцінку заслуговує варіант перекладу лексеми *asylum* [18, с. 37] як *політичний притулок* [6, с. 48], утворений за допомогою перекладацької трансформації додавання. Хоча у ВТ відсутня сема зі значенням «політичний», її наявність у ПТ не порушує змісту висловлювання. Адже у тексті лексема *asylum* ужита для позначення заступництва, захисту представників однієї спільноти або народу, у даному випадку – спільноти міфічних істот, іншою спільнотою – людьми. Так, речення оригіналу *One of her perps had skipped out to the surface and tried to bargain with the Mud People for asylum* [18, с. 37] відтворено у такий спосіб: *Один із переслідуваних нею злочинців дременує нагору й спробував попросити в багноїдів політичного притулку* [6, с. 48]. Використовуючи у ПТ словосполучення *політичний притулок*, перекладач екстраполює реалії сучасного життя у вигаданий світ фентезі. Це слугує засобом більшої візуалізації фантастичного світу, створення ефекту вірогідності зображеного. Згідно з інваріантними ознакам хронотопу фентезі, фантастичний світ повинен усіма можливими засобами підтверджувати реальність свого існування. Тому, в даному випадку варіант перекладу О. Мокровольського виявляється адекватним.

У рамках вивчення проблеми вербалізації вторинних світів фентезі в перекладі на позитивний коментар заслуговує приклад ефективного відтворення жанрових ознак оригіналу при передачі словосполучення *faury technology* як *ельфійська технологія*. У ВТ читаємо: *'Fairy technology. Most impressive,' he muttered, popping the battery from its groove. The camera whined and died. 'Nuclear power source, if I'm not mistaken* [18, с. 76], у ПТ відтворено як *Ельфійська технологія... Справляє враження! – пробурмотів він, дістаючи батарейку з її ніші. Камера тихенько вискнула й вимкнулася. – Ядерний міні-реактор, коли не помиляюсь* [6, с. 93]. Використання прийому контекстуальної заміни та уникнення варіантних відповідників 1) *чарівний; казковий*; 2) *уявний; ілюзорний*; 3) *тонкий; прозорий* [16] до лексеми *faury* безперечно є слухним

перекладацьким рішенням. Словосполучення *ельфійська технологія* цілком відтворює значення словосполучення ВТ, оскільки передає ознаки фентезі, стверджуючи існування міфічних істот через демонстрацію результатів їхньої діяльності.

Як зазначалося, головна мета автора фентезі – створити у тексті вторинний світ, у реальності існування якого читачі не повинні сумніватися. Задля досягнення цієї мети автор використовує усі можливі засоби – зображення уявного світу у найменших деталях, вироблення традицій, особливостей культури, суспільних відносин його населення тощо. Торкаючись цього питання, необхідно відзначити фрагменти ПТ, де перекладач підкреслює цю особливість жанру фентезі, тобто віру у справжність світу міфічних героїв. Так, репліки ельфа ВТ *No wonder leprechauns were such ridiculous figures in human folklore* [18, с. 33] і *Better to stay inconspicuous and let the humans have their stereotypes* [18, с. 33] перекладач відтворює як *Воно й не дивно, що в усіх людських побрехеньках лепреконтів виведено такими кумедними бевзями* [6, с. 43] і *Краще вже лишатися непомітними, аби ті, нагорі, й далі вірили у свої байки* [6, с. 43]. Завдяки передачі стилістично нейтральних у ВТ словосполучення *human folklore* та слова *stereotypes* за допомогою розмовної лексики *людські побрехеньки* і *байки*, у ПТ підсилюється емотивність цих реплік. У такий спосіб й інше речення ВТ *A lot of the magic attributed to the People <fairies> is just superstition* [18, с. 52] відтворюється у ПТ у такому лексичному оформленні: *Чарівному Народові приписують забагато всіляких чарів, але в основному то казочки й забобони* [6, с. 65]. Отже, за допомогою вживання лексем з негативно-емоційним забарвленням посилюється протиставлення світу людей до світу чарівних міфічних істот, тим самим у перекладі ще виразніше, аніж в оригіналі окреслюється вторинний світ. Відповідно, у ПТ адекватно відтворені жанрові особливості фентезі.

До проблеми адекватного відтворення лексико-стилістичних засобів вербалізації вторинних світів фентезі на різних рівнях тексту необхідно звернутися й при перекладознавчому висвітленні наступного прикладу з

перекладу твору М. Баклі «Сестри Грімм. Казковий переполох». Неадекватним, на нашу думку, постає варіант перекладу звертання *People!* [17, с. 229, 244] у ВТ «*The Fairy-tale Detectives*» як *Людоньки!* [1, с. 294, 312], оскільки звертання адресовано до присутніх на урочистому вечорі фольклорних та казкових героїв, казкових тварин, а не людей. У даному випадку, зважаючи на жанрову приналежність тексту, для створення адекватного перекладу звертання краще було б уникнути вжитого у ПТ варіантного відповідника, або хоча б скористатися іншим, як-от *мешканці, жителі*, оскільки у цих лексемах не актуалізується сема *людська істота, людина*. Також можна застосувати прийом контекстуальної заміни та відтворити звертання у ПТ як *Шановні!* або *Панове!*, які виявляються безвідносними до людей, тварин або казкових героїв. Такі перекладацькі варіанти не суперечили б ані зображеному в тексті, ані його жанру.

Проаналізувавши ВТ і ПТ, що слугують матеріалом даної науково-практичної розвідки, ми доходимо висновку, що реалістичність зображення вторинних фантастичних світів у текстах фентезі забезпечують лексико-стилістичні засоби на різних рівнях тексту – хронотопному, персонажному, лексико-семантичному. Надзвичайно важливим вбачається адекватне відтворення цих лексичних одиниць при перекладі. У кожному окремому випадку завдання перекладача варіюється: від використання власне перекладу або перекладацьких способів і прийомів для збереження вихідної семантики лексичних одиниць до застосування адаптації з метою ефективного відтворення жанрових ознак на різних текстових рівнях.

Перспективним вважаємо подальше дослідження інваріантних лексико-стилістичних одиниць різних рівнів у текстах інших жанрів, суміжних до фентезі, оскільки адекватне відтворення цих одиниць слугуватиме збереженню в перекладі жанрово-стилістичної домінанти тексту.

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Баклі М. Сестри Грімм: Книга 1. Казковий переполох / Майкл Баклі ; [пер. з англ. О. Мокровольський]. – К. : «Махаон-Україна», 2008. – 384 с.
2. Бережна М. В. Ономастикон романів Дж. К. Ролінг циклу «Гаррі Поттер» в українському та російському перекладах : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.16 «Перекладознавство» / М. В. Бережна. – К., 2009. – 20 с.
3. Глінка Н. В. Септологія Дж. К. Ролінг як дзеркало британського життя / Н. В. Глінка // Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. – 2011. – № 5 (ч. 1). – С. 17–21.
4. Жаданова Т. В. Християнське фентезі у творчості К. С. Льюїса : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.01.04 «Література зарубіжних країн» / Т. В. Жаданова. – Сімферополь, 2010. – 20 с.
5. Ковтун Е. Н. Поэтика необычайного: художественные миры фантастики, волшебной сказки, утопии, притчи и мифа (на материале европейской литературы первой половины XX века) [Электронный ресурс] / Ковтун Е. Н. – М. : МГУ, 2000. – 308 с. – Режим доступа : <http://www.fedy-diary.ru/html/052011/13052011-06a.html>.
6. Колфер Й. Артеміс Фаул. Розум проти чарів : Фантастичний роман : [для серед. та ст. шк. віку] / Йоун Колфер ; [пер. з англ. О. М. Мокровольський; іл. В. А. Дунаєвої]. – К. : Школа, 2006. – 320 с.
7. Колфер Й. Артеміс Фаул. Місія в Арктику: Фантастичний роман : [для серед. та ст. шк. віку] / Йоун Колфер ; [пер. з англ. О. М. Мокровольський; іл. В. А. Дунаєвої]. – К. : Школа, 2006. – 320 с.
8. Леоненко О. С. Жанр фентезі в українській прозі кінця ХХ – початку ХХІ століття : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.01.01 «Українська література» / О. С. Леоненко. – Черкаси, 2010. – 19 с.
9. Назаренко М. За пределами ведомых нам полей [Электронный ресурс] / Михаил Назаренко // Реальность фантастики : литературный журнал. – 2004. – № 1 (5). – Режим доступа : <http://www.rf.com.ua/article/120>.

10. Папина А. Ф. Текст: его единицы и глобальные категории : [учебн. для студ. – журналистов и филологов] / Папина А. Ф. – М. : Едиториал УРСС, 2002. – 368 с.
11. Потапова А. Є. Відтворення стилістичних засобів у перекладі дитячої художньої літератури (на матеріалі українських, німецьких та російських перекладів творів Дж. Ролінг) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.16 «Перекладознавство» / А. Є. Потапова. – Одеса, 2011. – 20 с.
12. Ребрій О. В. Сучасні концепції творчості у перекладі : [монографія] / О. В. Ребрій. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2012. – 376 с.
13. Тураева З. Я. Лингвистика текста / Тураева З. Я. – М. : Просвещение, 1986. – 126 с.
14. Чернухина И. Я. Общие особенности поэтического текста / Чернухина И. Я. – Воронеж : Изд-во ВГУ, 1987. – 157 с.
15. Шамякина С. В. Литература фэнтези: дифференциация понятия и жанровая характеристика [Электронный ресурс] / Шамякина С. В. – Режим доступа : <http://www.philology.bsu.by/documents/>.
16. АБВУ Lingvo. Electronic Dictionary [Electronic resource]. – Access: <http://www.lingvo.ua/ru> .
17. Buckley M. The sisters Grimm, book one: the fairy-tale detectives / Michael Buckley. – N. Y. : Amulet Books, 2005. – 284 p.
18. Colfer E. Artemis Fowl / Eoin Colfer. – L. : Puffin, 2002. – 280 p.
19. Colfer E. Artemis Fowl. The Arctic Incident / Eoin Colfer. – N. Y. : Miramax Books / Hyperion Paperbacks for Children, 2003. – 280 p.
20. Mendlesohn F. Introduction / Farah Mendlesohn // Rhetorics of Fantasy. – Middletown : Wesleyan University Press, 2008. – P. 13–25.
21. Nikolajeva M. Aesthetic Approaches to Children’s Literature: an Introduction / Maria Nikolajeva. – Oxford : Scarecrow Press, 2005. – 313 p.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

Оксана Шапошник – кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри перекладознавства та прикладної лінгвістики Херсонського державного університету.

Наукові інтереси: жанрова теорія перекладу, лінгвокультурні проблеми перекладу, питання перекладацької адаптації.